

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola, (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ardeleana, Arișana, Arina, Armonia, Astra, Auraria, Aurora. (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Beregsana, Berzovia, Bihoreană, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buctumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz), Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște). Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Comuna, Concordia, (T. Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgețana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hațegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Vestem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Isvorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Neșoiul, Nera, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Pancioana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Iva-mare), Rîureana (Cap. Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Sylvania, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana, Tibleșana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zăgăneana.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui em² câte 10 filieri.

Criza însoțirilor române din Bucovina.

Speranța, căreia i-am dat expresiune în numărul nostru penultim, că cu concursul guvernului, a fondului religionar și a altor factori chemați, criza însoțirilor economice române din Bucovina va putea fi delăturată, durere, nu s'a împlinit. Conform ultimelor știri, o conferință recentă ținută sub președintele mitropolitului Vladimir Repta și la care au participat toate căpeteniile bisericesti și toți deputații români, fără deosebire de partid, a ajuns la concluziunea, că ori-ce acțiune de salvare este imposibilă și falimentul este inevitabil.

Centrala, care deja de mai multă vreme s'a clătinat, s'a prăbușit deci și cu ea deodată cad aproape toate însoțirile sătești bucovinene, cauzând ruina materială a zeci de mii de țărani români.

Prăbușirea centralei însoțirilor economice din Bucovina însemnează pentru frații noștri bucovineni o adevărată catastrofă nu numai economică, ci și națională, prin care se nimicesc rezultatele unei munci încordate de zeci de ani și ale căreia consecințe triste azi sunt încă aproape incalculabile. Ea nu va rămânea fără efect și asupra mișcării cooperative din alte părți, în deosebi dela noi, căci a compromis pentru un timp oarecare mișcarea aceasta, în sine bună și salutară — sub o îndrumare bună și conștientioasă.

Ce a cauzat dezastrul băncilor populare din Bucovina? Angajarea preste puteri a mijloacelor lor proprii și a creditului lor disponibil în întreprinderi mari industriale, în special în negoț cu lemne. Abătute prin conducătorii lor în mod prea ușuratic dela mănăstire firească, ce o are și trebuie să o aibă fiecare însoțire sătească, de a servi trebuințele de credit în cercul restrâns al sediului ei, însoțirile bucovinene au intrat prin centrala lor în speculațiuni, rezervate prin mărimea capitalurilor, ce le reclamează și ce riscă, marilor întreprinderi pe acții sau private, constituite anume în acest scop.

Lipsa de specialiști proprii, de absolută încredere, și a unui control sever a activității acestora, în fine nenorocoasa legătură de credit cu „Banca centrala a caselor de păstrare ceche”, care la un moment dat a abzis creditul de mai multe milioane acordat centralei, au fost tot atâtea momente, cari în mod fatal au împins Centrala din Bucovina acolo unde, durere, o vedem astăzi.

Direcția greșită de dezvoltare, ce au luat în ultimii ani însoțirile economice din Bucovina resp., centrala lor a fost urmărită cu îngrijorare și de cercurile financiare dela noi și temerile lor, cum vedem, s'au adeverit mai curând, decât ar fi crezut. Căci cum zice foarte nimerit și „Tribuna” „diletantismul”, la care noi mai adaugem *râvna de îmbogățire prea repede* nu se răsbună pe nici un alt teren mai fără milă, ca tocmai pe terenul economic.

Trimiterile de bani din America.

(Fine).

În circulațiunea de mandate postale între Ungaria și America s'a stabilit următoarea cheie pentru calcularea banilor:

Pentru K	50—	trebuie plătit în America	10 Doll.	20 cenți
"	"	100—	"	20 " 40 "
"	"	150—	"	30 " 60 "
"	"	200—	"	40 " 80 "
"	"	250—	"	51 " — "
"	"	300—	"	61 " 20 "
"	"	350—	"	71 " 40 "
"	"	400—	"	81 " 60 "
"	"	450—	"	71 " 80 "

afară — se înțelege — de taxele postale după tarifa. Pentru 100 Dollari plătiți la poștă în America, capeti în Ungaria K 490.20 sau — cu alte cuvinte — 1 Dollar în America face K 4.90 în Ungaria. De altă parte în Ungaria trebuie să plătești K 496 pentru ca adresatul să capete în America 100 Dollari, ceea ce înseamnă o diferență de curs de K 5.80 la 100 Dollari.

Pentru a înțelege mai bine manipulațiunea cu mandate postale în America să urmărim un exemplu practic: N. N. emigrat în America vrea să trimită K 400 acasă în Ungaria pe numele băncii „Albina“. N. N. se duce la oficiul postal american din locul (orașul), unde se află și informându-se unde e ghișeu, la care se dau mandatele postale se apropie de acesta și cere funcționarului respectiv de acolo un mandat postal: „Money Order for Hungary“, la ceea ce capătă o hârtie verde (Application) în care are să scrie însuși, legibil și corect: ziua plățirii, suma, numele adresatului și adresa lui mai de aproape și în fine numele său, adică al celui care trimite banii și adresa lui mai de aproape. Hârtia astfel umplută o dă funcționarului respectiv înapoi și acesta pe baza ei face:

- mandatul postal internațional (International Money Order);
- recepisa de predare (Receipt of International Money Order).
- Avizul (Advice);
- Cuponul (coupon).

Mandatul postal și recepisa o primește adresatul sau trimițătorul banilor. Avizul se trimite din oficiu la Oficiul de schimbare a mandatelor în New-York, iar cuponul se păstrează la oficiul postal respectiv.

Trimițătorul banilor N. N. primind la mână mandatul postal (de culoare albastră) și recepisa (de culoare albă), mandatul îl pune în scrisoare și cu lămuririle necesare (pentru ce trimite banii etc.) îl trimite adresatului direct, pe când recepisa o păstrează la un loc sigur. Această procedură are să o urmeze N. N. dacă din vre-un oraș oarecare al Americii trimite banii tot în America, în alt oraș. *Acesta va fi cazul, când „Albina își va fi deschis filiala sa din New-York.* Oamenii noștri din alte orașe ale Americii vor trimite cu poșta banii spre păstrare, respective spre

trimitere acasă, dacă în persoană nu vor putea merge la New-York, la filiala „Albinei“.

Fiind vorba de trimitere de bani direct în Ungaria, trimițătorul va urma ca și în cazul de sus. E adevărat că pe când în cazul prim, adică la trimiteri de bani dintr'un oraș al Americii într'altul, adresatul cu mandatul postal primit în scrisoare dela trimițător poate ridica banii dela oficiul postal din orașul său, pe atunci în Ungaria cu mandatul american nu te poți prezenta la poștă să ridici banii. Am amintit mai înainte că în Ungaria toate mandatele postale din America se avizează la oficiul postal central de schimbare a mandatelor din Budapesta și de aici se fac mandate nouă pentru internul țării. Cu toate acestea e bine ca trimițătorul banilor din America să transpună mandatul postal adresatului pentru controlă (în cazul de față „Albinei“).

Se întâmplă că mandate postale — cu toată grija — să nu ajungă la destinație sau că avizurile către oficiile postale centrale se pierd pe drum. Trimițătorul deodată cu transpunerea mandatului postal adresatului are să-l roage pe acesta, ca să-i confirme primirea banilor. Dacă într'un anumit timp (după distanță și împrejurări) nu primește confirmarea, trimițătorul are să se prezinte cu recepisa, pe care a păstrat-o, la oficiul postal, unde a depus banii și să reclame.

Aceasta ar fi manipulațiunea amănunțit descrisă a mandatelor postale în America. Lucrul cel mai greu va fi desigur pentru oamenii noștri umplerea corectă a hârtiei numită „Application for International Money Order“. Pentru acest lucru plătesc ei bieții adeseori bacșișuri relativ enorme și tot în legătură cu aceasta sunt trași pe sfoară de agenți mizerabili.

Repetăm, „Albina“ prin filiala sa din New-York va putea pune capăt în cea mai mare parte acestor neajunsuri, dar pentru aceea totuși nu va strică — pentru trimiterea de bani în internul Americii — ca Românii noștri duși în America să se împretinească bine cu manipulațiunea de mandate postale din America și în acest scop, credem că vor putea ceti cu folos îndrumările de mai sus.*

Budgetul pe anul 1912.

În săptămâna trecută a prezentat ministrul de finanțe Lukács parlamentului ungar budgetul anului 1912, încheiat cu un excedent de K 52,663, cu un total de venituri de K 1,852.694.998 și un total de cheltuieli de K 1,852,747,661.

Cheltuielile ordinare sunt preliminate cu Coroane 1,580.378,496, iar veniturile ordinare cu K 1,667.091,211, rezultă deci un excedent de K 86.712,715. Privind bilanțul întregului budget remarcăm următoarele creșteri: la cheltuielile ordinare K 80.460,541, la cheltuielile transitorii K 35.540,174, la investiții K 30.149,280.

* Rugăm foile noastre populare, cari au abonenți în America, să reproducă cele două articolașe, ale noastre în această chestiune.

La totalul cheltuielilor prin urmare creșterea este de K 146.149,999

Cercetând singuraticile poziții ale bugetului constatăm cu puține excepțiuni aproape la toate schimbări însemnate. Îndeosebi sunt munificient dotate în comparație cu anul trecut, portofoliile miniștrilor de comerț și de agricultură. Astfel remarcăm la cheltuieli ordinare la ministerul de comerț o creștere de K 30.471 mil. la K 430.221 mil.; la cel de agricultură o creștere de K 1.98 mil. la K 70.140 mil. Cheltuielile transitoare le vedem preliminate la ministerul de comerț cu K 13.827 mil. (creștere de K 2.884 mil) și la ministerul de agricultură cu K 7.902 mil. (creștere K 1.26 mil.). La investiții sunt preliminate pentru ministerul de comerț K 115.54 mil. cu K 55.45 mil. mai mult decât în anul trecut. Din totalul de 115.54 mil. sunt destinate pentru trebuințele căilor ferate de stat aproape K 100 mil. iar K 13 mil. pentru dezvoltarea poștei și telegrafului. Pentru investițiile ministerului de agricultură sunt preliminate K 12.48 mil. cu K 4.06 mil. mai mult decât în trecut.

La venituri ordinare vedem preliminar pentru ministerul de comerț K 539.47 mil. creștere față de 1910 K 62.62 mil. și la ministerul de agricultură K 50.30 mil. (+ K 151,103).

Veniturile extraordinare în fine sunt preliminate la ministerul de comerț cu K 2.31 mil. (+ K 2.23 mil.) iar la ministerul de agricultură cu K 3.43 mil. (+ K 133,310).

Acoperirea însemnatului plus de cheltuieli cel prezintă bugetul anului 1912 ministerul de finanțe o așteaptă din 3 surse principale: din venitul mai mare al dărilor de consum, din urcarea prețului tutunului și din urcarea taxelor de transport pe căile ferate, dela care singur așteaptă un plus-venit de circa K 22 mil.

Dreptul de pâră al acționarului în contra hotărârii adunării generale.

Cu dezvoltarea, ce a luat și la noi în țară forma societăților pe acții, se ivește în praxă tot mai adeseori întrebarea, în cari cazuri are acționarul singuratic drept a atacă cu pâră hotărârile adunării generale.

În sensul § 174 al legii com. fiecare acționar are drept de pâră în contra hotărârilor adunării generale, dacă acelea sunt contrare legii și statutelor.

Dacă hotărârea adunării generale se atacă din motiv, că nu s'au observat formalitățile cerute de lege sau statute, atunci dreptul de pâră trebuie validat în timp de 15 zile dela prezentarea la tribunal a procesului verbal, care conține hotărârile excepționate; contrar dreptul de pâră, pe baza aceastea, încetează. Ce privește chestiunea, că oare depinde dreptul de atacare al acționarului de faptul, că a fost sau n'a fost de față la aducerea hotărârii atacate resp. dacă a fost prezent adusu-sa hotărârea cu sau fără concursul său, praxa judecătorească este diferită.

Dacă acționarul a luat parte la aducerea hotărârii din chestiune prin un plenipotențiat al său, atunci și-a perdut dreptul de pâră în contra acelei hotărâri (Curia Nr. 913/904).

Conform acesteia condiția principală pentru exercitarea dreptului de a atacă hotărârea adunării generale, din partea acționarului prezent la adunare este, ca el să fi protestat în contra hotărârii și să se fi

abținut delă vot; de unde urmează, că acționarul care a fost prezent la adunarea generală și nu a votat, sau nu a protestat altfel în contra hotărârii aceleia, se consideră că a consimțit la aducerea hotărârii din chestiune. Părerea aceasta o mai slăbesc următoarele deciziuni curiale. Adeseori nu se poate stabili anume, cine a concurs la hotărârea, adusă cu majoritate de voturi. În cazul acesta se admite, că acționarul, care atacă cu proces hotărârile adunării generale a fost între cei-ce au votat în contra hotărârii. (C. 336/884, C. 888/896, C. 618/899.) Cu totul contrară este sentința Curiei de sub Nr. 1110/904, conform căreia împrejurarea, că acționarul, care atacă cu proces hotărârile adunării generale nu a protestat nici în contra constituiri ilegale a adunării generale și nici în contra hotărârilor aduse, nu poate servi ca motiv pentru respingerea părei înaintate pentru nimicirea hotărârilor ilegale sau antistatutare, pentrucă hotărârile acestea trebuie nimicite din oficiu.

Se naște mai departe întrebarea are acționarul drept de pâră atunci, când conform statutelor exercitarea dreptului de vot în adunarea generală este legată de posesiunea mai multor acții? Privitor la aceastea Curia reg. prin deciziunea sa Nr. 999/905 a enunțat că faptul, că dreptul de vot, conform statutelor, este condiționat de posesiunea mai multor acții, nu atinge dreptul asigurat singuraticilor acționari prin § 174, și nelimitabil nici prin statute, de a atacă hotărârile adunării generale, dacă acelea sunt contrare legii sau statutelor.

Calitatea de acționar trebuie să existe atât la întentarea procesului, cât și sub durata acțiunii, (C. 1073/890, C. 1599/893, C. 705 901).

Prin hotărârea sa Nr. 433/900 Curia a enunțat, că întrucât calitatea de acționar a pârătorului nu a fost contestată, aceea nu se cercetează din oficiu.

Cel-ce a semnat acții și a plătit 50% ale valorii nominale a acțiilor este în drept a atacă hotărârile adunării generale, chiar și dacă n'a fost înscris ca proprietar de acții în cartea acțiilor.

Ce privește modificarea statutelor cap. II al titlului X al legii com. zice lămurit, că în privința aceastea acționarul n'are drept de pâră (Curia 454/901).

Dreptul de a cere prin proces nimicirea hotărârilor adunării generale îl au numai acționarii, dar nu și fondatorii (Curia 1773/896, C. 558/901, C. 291/900).

Pentru legitimarea calității de acționar în procesul intentat pentru nimicirea hotărârilor adunării generale, este împrejurare hotărâtoare faptul, că actorul este în posesiunea acției (C. 67/893).

Este de importanță, ca cel-ce a acuirat acția prin indosament să-și transcrie acția în cartea acționarilor, căci în caz contrar nu este în drept a atacă hotărârile adunării generale.

Certificatul de depozit, pe baza căruia acțiunile se pot ridica ori când dela societatea pe acții legitimează pe respectivul în ce privește dreptul de a atacă hotărârile adunării generale (C. 1167/891).

Acționarul poate atacă hotărârile adunării generale numai prin proces (C. 2210/877., C. 13922/879., C. 1134/894, C. 1607/894., C. 1564/895).

Din contra acționarul n'are drept de recurs în contra hotărârii judecătorești adusă relativ la hotărârile adunării generale. (C. 767/898, C. 1134/894).

O hotărâre a adunării generale, bazată pe o hotărâre a unei alte adunări generale de mai înainte nu se poate atacă câtă vreme hotărârea anterioară este în vigoare, iar dacă judecătoria nimicește vre-o hotărâre, în locul aceleia nu poate aduce alta, corăspunzătoare

legii și statutelor, ci poate da societății, respective direcțiunii numai îndrumarea, ca afacerea să o prezinte unei adunări generale, ce este a se convoca într'un timp anumit și care adunare va fi apoi chemată a aduce o hotărâre corăspunșătoare.

Este importantă în direcția aceasta deciziunea Curiei Nr. 1172/898, conform căreia în procesul intentat în contra societății pe acții, pe baza §. 174 al legii com. acționarii pot cere numai atât, ca hotărârea adunării generale, contrară legii sau statutelor, să fie nimicită și restabilită starea de mai înainte; dar nu pot cere, ca societatea pe acții să fie îndrumată a aduce cutare hotărâre pozitivă, de unde urmează, că o hotărâre negativă privitoare la respingerea vre-unei propuneri nu se poate ataca pe baza §-ului 174 al legii com.

Tocmai din motivul acesta judecătoria nu este în drept a îndruma societatea, că în locul hotărârii nimicite a adunării generale, ce hotărâre să aducă, ci poate da societății resp. direcțiunii numai îndrumarea, să prezinte adunării generale, ce va fi a se convoca în acest scop o propunere corăspunșătoare statutelor societății.

Dar dacă hotărârea adunării generale se nimicește din cauza neexactității bilanțului, atunci judecătoria poate ordona rectificarea bilanțului și totodată modalitatea rectificării. Dealtcum în caz de atacare a hotărârii adunării generale este a se nimici numai partea atacată.

Din contră, dacă hotărârea adunării generale este contrară legii sau statutelor, aceea este a se declara ca nulă nu numai față de cel ce a atacat hotărârea, ci în general față de ori și cine. (Curia 881/896).

Acțiunea de atacare nu poate împiedeca înregistrarea hotărârilor adunării generale în registrul firmelor.

(Va urma).

Responsabilitatea băncii.

În Germania se așteaptă în cercurile specialiste cu viu interes deciziunea forurilor judecătorești în o cauză în care e vorba de o delapidare de un milion mărci. Cazul e următorul:

Fostul director al băncii „Bayerische Disconto und Wechselbank“ după ce a fost acuzat cu mai multe defraudări a dispărut. Între altele s'a pus în legături de afaceri cu banca „Badische Anilin und Sodafabrik A. G.“ și a îndemnat-o să depună din numărul ei disponibil un milion Mărci la banca lui, oferindu-i un procent mai mare. Afacerea aceasta s'a încheiat pe cale telefonică, dar doi funcționari dela „Badische Sodafabrik“ dovedesc că directorul dispărut a pertractat în numele băncii sale. După ce s'a făcut învoiala, un funcționar al fabricii de soda a dus milionul de Mărci la director, care se afla în biroul său. Acesta a luat banii, l-a rugat pe funcționarul respectiv să fie cu răbdare câteva momente, și a eșit din camera sa. Reintorcându-se, a adus cu sine un act, care cuprindea condițiunile stipulate și prin care se recunoștea după toate regulile că milionul de mărci a intrat în cassa institutului. Actul a fost provăzut cu sigilul institutului și cu subscrierile cassarului și controlorului. Actul acesta însă eră fals; toate subscrierile, afară de aceia a directorului erau falsificate; milionul n'a încurs în cassa institutului, ci în punga directorului, care după câteva zile a dispărut atât cu

milionul cât și cu alte sume defraudate, fără a i se mai putea da de urmă.

Este întrebare acum, că obligată e banca a restitui fabricii milionul de mărci, sau nu? Fabrica pretinde milionul, dar banca susține că nu e datoare a restitui suma aceasta, pentru că directorul nu a fost încredințat cu încheierea transacțiunii din chestiune, afară de aceea direcțiunea n'a avut nici o știre despre transacția aceasta, iar banii peste tot n'au încurs la cassă.

La tot cazul direcțiunea fabricii de soda ajunge în situație critică — de ce a încheiat afacerea pe telefon și de ce nu a cerut dela bancă rezultatul învoiei în scris? Afară de aceea funcționarul încredințat să ducă banii la bancă, de ce nu i-a solvit la cassă și de ce directorului, pe vreme ce putea ști că acesta nu este încredințat cu manipularea banilor. Vedem deci, că fabrica din propria sa vină este în pericol a se păgubi și este întrebare cum își va putea valida pretenșiunea față de bancă.

Chestiunea este viu discutată în foile germane de specialitate Iuriști și experți își expun părerile pro și contra. S'a pronunțat și fostul secretar de stat Dernburg, care nu discută chestiunea din punct de vedere juridic, ci zice că direcțiunea băncii are obligament moral și în interesul reputațiunii și creditului băncii va trebui să restituie fabricii paguba, ce i-a cauzat-o directorul. Cum va hotări judecătoria încă nu se știe.

Îmbrățișarea meseriilor.

Consistorul arhidiecezan din Sibiu, ca senat școlar a dat cu data de 16 Septembrie a. c. v. către toate oficiile protopopești și parohiale din arhidieceză următorul circular:

Anul agricol se apropie de sfârșit. În curând vin iarăș zilele de iarnă, în care plugarul nostru își odihnește trupul ostent de munca grea a câmpului. Tineri și bătrâni găsesc în acest timp prilej de întărire și de pregătire pentru ceea ce vor să înceapă la primăvară.

În acest timp părinții trebuie să se gândească cu tot dinadinsul la creșterea copiilor lor, pentru cari au greaua datorie dată de Dumnezeu să se îngrijească de ei până la vârsta, în care singuri se vor putea cărmui.

Dacă observăm mai deaproape ce fac cei mai mulți părinți în privința creșterii copiilor lor, după ce aceștia ies din școala poporală, constatăm că foarte mulți părinți nu-și trag bine seama de datoria lor față de copii, pe cari li i-a lăsat Dumnezeu.

Plugarul nostru pare că ar trăi înainte cu trei mii de ani, când educația era pusă în serviciul castelor, face și azi, aproape fără excepție, din toți copiii săi numai plugari. Pământul fiind vecinic același și împărțindu-se între mai mulți copii, ajunge tot mai puțin pe unul — și așa sărăcia e din zi în zi tot mai mare și, paralel cu ea, tot mai mare și nemulțămirea și demoralizarea.

Urmarea e, că un însemnat număr de credincioși de ai noștri, ne mai putându-se hrăni din petecutul de moșie pe care îl au, sunt siliți să apuce în mână jalnicul toiag al pribegiei, și s'o ia sau într'o țară străină din apropiere, sau peste mări și țări, în America tuturor năcăjiților. Știți cu toții ce fac în America oamenii noștri; lucrează până se istovesc pentru a-și putea plăti datoriile de acasă. Mulți din ei se prăpădesc pe acolo, — mulți se strică. Dar aproape toți sunt siliți, pentru a putea trăi, să se apuce acolo de

alte lucruri, decât acelea, pe cari le știau de acasă. Acolo nu-i mai pune nime la plug, ci-i infundă în fabrici, unde trebuie să învețe cele mai grele și cele mai primejdioase meșteșuguri, după cari, la câțiva ani se alege cu pieptul slăbit și cu oasele băgate în boală. Și în vreme ce ei duc povara cea mare, în căldurile cele cutropitoare, Neamtul și Englezul, cari au învățat din copilărie câte un meșteșug, stau la o parte, dau porunci și iau plată întreită și incincită.

Iată cum fac alte popoare, cari își trag seama cu cele ce au de făcut! Popoarele luminate își dau copiii la meserii, după ce ies din școală, și-i pregătesc astfel pe toți pentru a putea trăi o viață mai ușoară și pentru a putea trăi la ei acasă, lângă frați și lângă surori.

Au pentru noi nu e destul de largă această țară, — au nu ne e ea destul de scumpă? Aceasta ne-ar putea o spune numai aceia, cari trecând peste ocean, au înmulțit cu lacrimile lor apele sărate ale mării! Au nu cumpărăm noi totul dela străini, au nu străinii ne fac nouă toate lucrurile, pentru cari îi plătim cu bani grei, — au în orașele în jurul cărora trăim, nu sunt atât de puțini negustori și meseriași români? Noi plecăm la America și lăsăm ca în satele și orașele noastre să se așeze străinul, care să ne facă el lucrurile trebuincioase, în vreme ce flăcăii noștri se یرsesc prin fabricile ingrozitoare ale Americii! Să nu fi sosit oare vremea ca să vedem că așa nu mai merge? Tatăl care-și trimite câte 2—3 feciori la America, după ce aceștia și-au petrecut tinerețea acasă, mai de giaba, lucrând la petecul de moșie, care n'ajungea pentru atâtea guri, n'ar face mai bine să-și dea un fecior sau doi la vre-o meserie bună și cinstită? Vremurile acelea în cari se credea, că Românul nu se pricepe la tainele meseriilor, a trecut. Atâția meșteri români iscusiți au dovedit că noi putem fi cel puțin tot așa de buni pentru meserii, ca și alte neamuri străine. Mai deunăzi a pus în uimire țara întreagă un fecior de țaran, inginerul Aurel Vlaicu, cu iscodirea unei mașini de sburat.

Iată deci că noi suntem tot așa de dibaci ca și alții și avem și mare trebuință de a înbrățișa meseriile, pentru a putea fi de folos și nouă și poporului și pentru a nu mai sili pe atâtea zeci de mii de inși să se ducă la America, unde să învețe la bătrânețe meșteșugul, pe care ar fi trebuit să-l învețe în tinerețe.

Acum, când o seamă de copii de ai noștri, cari în Iunie au ieșit din școala de toate zilele sau de repetiție, sunt pe cale de a apuca cu toții coarnea plugului, pentru că mai târziu să apuce cu toții calea Americii, ne întorcem câtră voi, toți cari păstoriți poporul dreptcredincios al arhidiecezei noastre și vă îndrumăm să sfătuiți poporul a nu-și mai ținea toți copiii la plug, ci a-și da pe câte unul și la meserii pentru a putea trăi mai ușor.

Circulara aceasta sunteți poftiți cu toții a o citi într'una din Dumineci în biserică și a stăruii într'o predică asupra acestei împrejurări însemnate. În afară de această să căutați ca cunoștința despre meserii să străbată tot mai mult în popor, pentru că mai curând de cum s'ar crede să putem ajunge și noi să ne avem meșteri noștri de toate sourile. Să nu mai fim în starea de până acum, ca până și bisericile și școlile noastre, ba chiar și hainele de pe noi să ni-le facă străinii.

Indrumăm totodată și pe învățătorii școlilor noastre confesionale, ca la loc potrivit să atragă luarea aminte a elevilor asupra meseriilor și să trezească în ei interes pentru acestea.

Fondări nouă și urcări de capital în pătrarul al II-lea și al III-lea 1911.

Problema fondărilor noi de bani și a urcării de capitaluri la cele existente a ajuns și se susține de vre-o câțiva ani încoace mereu la ordinea zilei. In-suși ministrul ungar de finanțe s'a simțit îndemnat să se pronunțe în parlament în această chestiune. Se știe, că ministrul de finanțe a făcut declarațiuni în sensul că va căuta să impedece pe viitor fondările nouă, de institute financiare fără rost.

În cercurile financiare și în presa noastră încă s'a vorbit și se vorbește adeseori de chestiunea de mai sus și toată lumea este azi și la noi convinsă că e timpul să încetăm cu fondările de nouă institute de bani. Știm că direcțiunea „Solidarității“ a adus chiar o hotărâre concretă în privința aceasta enunțând că bancile, membre ai „Solidarității“ să nu mai sprijinească în nici o formă fondări de bănci nouă, cari nu sunt reclamate de trebuințe reale. Dar cu toate acestea, răului nu s'a pus încă capăt.

Iată mai jos institutele de bani înființate de nou în pătrarul II și III al anului 1911 în legătură cu o statistica a tuturor institute'lor de bani din patrie înființate de nou în acest restimp.

S'au înființat de nou din aceste două pătrare în Budapesta 13 institute de băni cu un capital de acțiuni de cea K 6 mil. în provincie 15 cu un capital de cea K 22 mil. deci la oaltă au fost în acest timp 128 de fondări nouă cu un capital de cea K 28 mil. Urcări de capital au fost în aceste două pătrare de an: în Budapesta 16, iar în provincie 132 în suma de cea K 167 mil.

Între nouele fondări și urcări de capital aflăm următoarele institute românești de băni:

„Ancora“, Gataia urcare cu	K	50,000.—
„Isvorul“, Ighiu	„	100,000.—
„Banca gen. de asig.“ Sibiu fondare	„	1,200,000.—
„Berzava“ Reșița	„	150,000.—
„Andreiana“ Resinăr	„	30,000.—
„Cerbeu“ Reghinul s.	„	100,000.—
„Economia“ Cohalm urcare cu	„	100,000.—
„Vulturul“ Tâșnad	„	100,000.—
„Ternovana“ Tîrnova	„	25,000.—
„Viitorul“ Oena-Sib.	„	50,000.—
„Zorlentana“ Zorlentul-mare fondare	„	100,000.—
„Luceafărul“ Poplaca	„	20,000.—
„Surul“ Racovița	„	10,000.—
„Banatul“ Lugoj urcare cu	„	200,000.—
„Arieșana“ Turda	„	140,000.—

Un răspuns.

„Drapelul“ în Nr. său 112 a. c. sub titlu „În doi peri“ la Cronica noastră din Nr. 41 despre „Expoziția din Lugoj“ — supărat, cum se vede, nu atât pentru cele scrise de noi, cât mai mult pentru observația, ce i-a făcut „Tribuna“, când a reproduș scrierile noastre.

Ne cere „Drapelul“ să vorbim mai explicit: aprobăm sau desaprobatăm cele scrise de el asupra expoziției lugoșane. Răspundem, deși credem, că notița și cele de scrise de noi în chestia expoziției au fost destul de lămurite, pentru cine vrea să înțeleagă:

Nu aprobăm și împreună cu noi mulți desaprobatăm ținuta organului nostru național din Lugoj

față de expoziția aranjată de „Reuniunea economică comitatensă din Caraș-Severin“, care reuniune — cum zice însuși „Drapelul“ — „ar trebui să fie și a noastră“ dar nu este „și cu ale căreia lucrări, pe care nu le poate aproba întru toate“ — însuși „Drapelul“ — nu voiește să se identifice*.

Dacă așa este și reuniunea din cestiune are caracter oficial, recte maghiar, deci cu totul străin de noi ori chiar contrar intereselor noastre, ce nevoie a avut „Drapelul“ să facă reclamă expoziției aranjată de ea și de cercurile oficiale-maghiare? De când ziarele noastre naționale au chemarea de a îndemna poporul să participe la manifestații, fie și economice, cu caracter oficial-maghiar, și unde nu le revine alt rol decât de simpli spectatori?

Știm și cunoaștem și noi importanța expozițiilor și foloasele, ce pot rezulta din cercetarea lor. În cazul dat însă și între împrejurările în cari s'a aranjat și s'a putut prevedea că va decurge expoziția din Lugos, și cu întregul șir de adunări în legătură cu ea, credem că a fost cel puțin un exces de zel din partea „Drapelului“ să îndemne publicul și poporul românesc din Caraș-Severin la cercetarea expoziției.

Ce privește măsurile de apărare, ce vor trebui luate pentru prevenirea pericolului, ce ne amenință și pe teren economic din partea șovinistilor noștri, aceasta nu este numai o problemă a băncilor noastre, ci a tuturor cercurilor noastre conducătoare. Noi am semnalat primejdia și nu vom lipsi a ne ocupa cu problema aceasta, pe cât natura afacerii o va permite în publicitate. Aceasta însă nu dispensează pe conducătorii vieții noastre publice din ținuturile, unde pericolul pare a fi mai iminent de datoria de a veghea și a lua din bună vreme toate măsurile, ce le află indicate în contra tendințelor cutropitoare ale adversarilor poporului nostru.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, la 18 Octomvrie 1911.

Urcarea ratelor oficiale în London și Berlin, așteptată, precum am semnalat în raportul nostru ultim, în săptămâna trecută, n'a urmat. Situația pieței internaționale de bani continuă a fi încordată, cererea pretutindenea este mare, discontul privat gravitează în sus și în timp apropiat abia se poate spera o ameliorare a situației. În Berlin discontul privat s'a urcat cu $\frac{1}{8}\%$ la $\frac{4}{8}\%$ și se prevede un ultimo foarte puternic în vederea căruia deja de pe acum transacțiunile se încheie cu $5\frac{1}{4}\%$ — $5\frac{1}{2}\%$. În Londra discontul privat a cotelat în ultimele zile $3\frac{3}{4}\%$, iar în Paris a variat între 3% — $3\frac{1}{4}\%$.

În piața internă de bani cererea n'a încetat a fi extraordinar de mare, cu deosebire sunt mari cererile de bani din provincie și aproape singurul isvor de bani este banca de emisiune. În ultimele zile s'a svonit chiar de o urcare a ratei oficiale, care însă s'a desmintit ulterior, situația băncii de emisiune fiind încă destul de favorabilă. Discontul privat a cotelat în Viena dela 5% în sus iar în Budapesta s'a discontat cambii de prima bonitate cu $5\frac{1}{8}\%$, cambiile esconturilor privați dela $5\frac{1}{2}\%$ în sus, iar cambii comerciale între 6 — $6\frac{3}{4}\%$.

SOCIETĂȚI COMERCIALE ȘI FINANCIARE.

„Cassa de păstrare în Mercurea“, filiala Alba Julia. La 1 crt. s'a deschis în Alba Julia o filială a „Cassei de păstrare, soc pe acții în Mercurea“. Precum suntem informați îndemna la deschiderea acestei filiale a dat faptul, că mai mult de jumătate din clientela „Cassei de păstrare din Mercurea“ se află pe teritoriul comitatului Alba inferioară, în comune aparținătoare oficiului de carte funduară din Alba Julia. Prin noua filială „Cassa de păstrare din Mercurea“ voiește să servească în condiții și mai satisfăcătoare ca până acum număratoarea sa clientelă din comitatul Albei inferioare și crede a servi și interesul public, când alătura și mână în mână cu institutul „Julia“, existent deja în sediul filialei sale, va căuta să ferească poporul țaran din acel ținut curat românesc de exploatarea număratoarelor bănci străine incuivate, în Alba Julia.

„Corvineanu“ institut de credit și de economii, soc pe acții în Hunedoara. Adunarea generală extraordinară a inst. „Corvineanu“, ținută la 15 l. c. a pus capăt multor frecări, ce s-au depănat în sânul acestei societăți dela înființarea ei și până acum.

Râvna după conducere — dat fiind că alegerile de director și cassar se făceau pe câte 3 ani — totdeauna a făcut ca adunările generale să fie împreunate cu animozități regretabile, așa încât acționarii și publicul mare au pus în circulație fel de fel de combinații în jurul „Corvineanei“.

Hotăririle aduse în adunarea aceasta cred, că va mulțami pe toți aceia, cari până aci erau nedumeriți față de cele ce s'au petrecut la acest institut.

Grosul acționarilor au dat cinstea tagmei funcționarilor de bancă, alegând de director pe vieață al inst. pe dl Valer Beșan, până aci șef-contabil; iar de cassar pe proprietarul Augustin Dima.

Alegerile anume s-au făcut definitiv, ca la adunările viitoare — în jurul alegerilor funcționarilor — să nu se mai repeteze certele regretabile din trecut.

Nădăjdum că noii funcționari vor și să câștige încrederea tuturor, ca astfel pe viitor să ferească institutul de atâtea frecări interne.

Credem, că așa va fi

Acționar.

„Timișana“, institut de credit și de economii în Timișoara. Precum aflăm membru în direcțiunea acestui institut, la locul devenit vacant prin moartea lui Ioan Theodorovits, a fost ales din partea direcțiunii în mod provizor, dl Dr. George Adam, avocat în Timișoara.

CRONICA.

Necrolog. Dr. Stefan Erdélyi, medic, președintele „Reuniunii proprietarilor de vite“ din Orăștie, a reposat la 17 crt. în Orăștie în etate de 60 ani.

Reuniunea ardeleană agricolă săsească cu sediul Sibiu și-a ținut în zilele trecute adunarea generală ordinară din anul acesta în Agnita. Iată câteva date din raportul prezentat cu ocazia aceasta: Reuniunea a avut în ultimul an de gestiune 7958 de membrii. Organul oficial al Reuniunii „Landwirtschaftliche Blätter“ a apărut în anul ultim cu un tiraj de

9650 exemplare, cu 1100 exemplare mai mult decât în 1909. Reuniunea a ținut în cursul ultimilor 2 ani 138 de conferințe și 114 de cursuri din domeniul agriculturii și lucrului manual. Patru învățători ambulanți și o învățătoare ambulantă merg din sat în sat răspândind cunoștințele folositoare între țărani. Reuniunea acordă burse pentru formarea de agronomi practici și veterinari sași, promovează comasările, cultura napilor de zahar, procurarea de mașini, cultura vitelor, prăsirea galitelor și albinăritul și s'a îngrijit și de hrana spirituală a soldați or sași întemeiând în Sibiu un „Cămin al soldaților“.

Reuniunea a fost ajutată în ultimii 2 ani din partea guvernului cu suma de K 18.600 — și a primit ca ajutor dela Bodencreditanstalt (Institutul de credit fonciar) din Sibiu suma de K 84.427. Averele reuniunii a crescut în 2 ani dela K 195 852 la K 224 045 iar fondul de rezervă dela K 156,099 la K 184 312.

La adunarea generală a participat și un reprezentant al guvernului, consilierul de curte Alexandru Vörös, iar consilierul ministerial Dorner Béla, „care are meritul de a fi făcut cunoscută în țara întreagă în mod deschis și loial importanța „Reuniunii ardelene agricole săsești“ și misiunea culturală a poporului săsesc, încât de atunci cercurile conducătoare și normative maghiare obsearvă cu totul altă atitudine față de Sași“ — a fost ales cu mare însuflețire membru onorar al reuniunii.

*

Cooperativele în Austria. Conform unor date statistice nouă au existat la 1 Ianuarie a. c. în Austria 16,533 de cooperative; centrale de cooperative ca cooperative înregistrate au fost 71, au fost deci în total 16,634 de cooperative. Din acestea au fost 10 954 cooperative de credit, 1382 cooperative de consum și 4227 de alte cooperative: agricole, industriale, de clădire și de producție. Dintre cooperativele de credit au fost 7631 de casse de împrumut sistem Raiffeisen și 3323 casse de anticipații sistem Schulze-Delitzsch. În 1910 numărul cooperativelelor de credit a crescut cu 855.

Capitalul propriu al cooperativelelor Schulze-Delitzsch a fost de K 252 milioane, al celor Raiffeisen K 21 milioane. Capitalul străin la cele dintău K 1821 milioane, la cele din urmă K 666 milioane.

*

Limitarea depozitelor spre fructificare la băncile din Austria. În Austria este tot mai pronunțată tendința cercurilor oficiale de a constrânge băncile și cassele de păstrare să-și plaseze o parte a rezervelor și depozitelor lor spre fructificare în rente de stat. Lege în privința aceasta încă nu s'a adus, dar autoritățile financiare iau tot felul de dispoziții, prin cari promovează plasarea rentelor și se limitează concurența privitoare la depuneri. Institutelor nouă li se dă voie a cultivă ramul depozitelor spre fructificare numai sub condiția, ca depozitele să nu întrecă suma întreită a capitalului social. Suma, ce tre e preste această limită, trebuie plasată în rente de stat. Asemenea le este oprit băncilor nouă înființate a plăti după depuneri spre fructificare dobânzi mai mari, decât plătesc băncile mai vechi din ținutul din chestiune.

*

Depozitele spre fructificare în Austro-Ungaria și în Germania. În anii 1907 și 1909 depozitele spre fructificare aflătoare la cassele de păstrare din Austro-Ungaria și Germania (incl. Cassele

de păstrare postale, dar fără bănci) prezintă următoarele cifre.

Milioane coroane.		
	Austria	Ungaria
1907	5666·7	1894 6
1909	7204 1	2156 6
creștere de	1537·0	262·0
sau	27·1%	13·7%

Milioane mărci

Germania	
1907	13.989·9
1909	14.552·6
creștere	562·7 sau 4%

*

Ministru de comerțiu ungar în locul răposatului Hieronymi a fost numit în zilele trecute *Ladislau de Beöthy*, deputat, fost comite suprem al comitatului Bihar.

*

Tripolis-ul. Acum când toată lumea este preocupată de războiul italo-ture sunt de actualitate câteva date asupra Tripolis-ului privit din punct de vedere economic.

Tripolis-ul situat în Africa de Nord are o suprafață de 270.000 km \square , din care pământ cultivabil este abia 60.000 km \square . Numărul locuitorilor este abia de 650, suflete; vin deci 2—3 locuitori pe un km.

Ocupațiunea de căpetenie a locuitorilor este agricultura, a căreia purtare însă întâmpină mari greutăți din cauza lipsei mari de apă.

Productul principal al agriculturii este Orezul, a căruia recoltă anuală variază între 200.000—750.000 hl. Afară de aceia se mai cultivă cucuruz, grâu și cartofi din cari se exportează cantități de tot neînsemnate. Apoi oleiu, curmale etc.

Aproape tot comerțiu e deja de pe acum în mâinile Italianilor, deși Tripolis-ul stă sub stăpânire turcească; circulațiunea comercială cu Italia e de două ori așa de mare ca cu Turcia și Italia singură furnizează în Tripolis mai multe mărfuri ca toate celelalte țări împreună.

Bănci sunt puține. Cea mai însemnată este filiala dela Banco di Roma cu sedul în Tripolis. Afară de aceea mai sunt câteva agenturi și expoziții.

Industria a rămas înapoi. Dintre ramii industriale cultivate primul loc îl ocupă industria textilă: lânăria și măsăritul. Mai toți toți articolii industriali se importează din Italia.

Sumar.

Criza însoțirilor din Bucovina. — Trimiterea de bani din America. — Budgetul pe anul 1912. — Dreptul de pără al acționarului în contra hotărârii adunării generale. — Responsabilitatea băncii. — În rățișarea meseriilor. — Fondări nouă și urcări de capital în pătrăriul al II-lea și al III-lea 1911. — Un răspuns. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți comerciale și financiare*: „Cassa de păstrare în Merceurea“. „Corvineana“, „Timișana“. — *Cronică*: Necrolog, Reuniunea ardeleană agricolă săsească, Cooperativele în Austria, Limitarea depozitelor spre fructificare la băncile din Austria, Depozitele spre fructificare în Austro-Ungaria și Germania, Ministru de comerțiu ungar, Tripolis-ul.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 18 Octombrie 1911.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	111 20	111 50
4	" " Cor. " " "	90 70	91 —
3 1/2	" " " " " " " " " " " "	79 25	79 50
—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	443 —	440 —
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	310 —	322 —
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	75 70	77 —
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100 15	100 —
4	" rurale ungare " " "	91 70	91 60
4	" " croato-slav. " " "	93 50	93 50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor., Mai-Nov., sc. de dare	91 50	91 90
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	91 45	91 90
4 2	" " în hârtie, Febr.-Aug. " " " " " "	94 70	95 25
4 2	" " " " " " " " " " " " " " " "	94 75	95 25
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	1635.—	1630.—
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	433.—	433.—
—	" " " " " " " " " " " " " " " "	615.—	618.—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	115 65	115 25
3	" " Cor. " " " " " " " " " " " "	91 45	92 —
4 1/2	" " de invest. " " " " " " " " " " " "	77 85	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91 10	91 50
5	" " " " " " " " " " " " " " " "	101 25	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	122 50	—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	92 15	94 —
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	93 65	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	97 45	97 45
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	98 10	97 90
4 1/2	Banca comerț. ung. Pesta în fl.	99 75	99 75
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	92 50	92 25
4 1/2	Obl. com. "banca ung. " Pesta cu 10% premie	101 75	103 50
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	92 25	92 50
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	93 —	93 50
4	Obl. com. " " " " " " " " " " " " " " " "	92 25	92 75
—	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	116 50
1	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	93 60	94 —
4 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	99 50	99 50
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	92 50	92 50
—	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	—	123 —
5	" " " " " " " " " " " " " " " "	—	101 —
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " "	—	99 —
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu,	99 75	100 —
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	92 50	92 50
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " "	99 75	100 —
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu,	99 75	100 —
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	92 50	92 50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	303 —	—
3	1880 à fl. 100	—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	277 75	—
—	1889 à fl. 100	—	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	255 —	254 —
2	" " " " " " " " " " " " " " " "	125 75	133 —
5	" " " " " " " " " " " " " " " "	331 —	—
—	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	39 40	39 50
—	Basilica—Budapesta à fl. 5.—	504 —	512 —
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100.—	—	—
—	Buda, comuna à fl. 40.—	—	—
—	Pálffy, à fl. 40.—	—	—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	76 75	76 20
—	" " " " " " " " " " " " " " " "	50 —	49 —
—	" " " " " " " " " " " " " " " "	518 —	515 —
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100.—	—	13 65
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5.—	—	19 50
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4.—	—	—
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11 44	11 47
—	20 franci aur	19 24	19 25
—	20 marce aur	23 60	23 60
—	Sovereigns pr bucată	24 17	—
—	Ruble hârtie pr bucată	2 56	2 56
—	100 Marce hârtie	117 95	117 95
—	100 franci hârtie	—	96 15
—	100 lire hârtie	95 10	95 10
—	100 lei hârtie	—	95 75

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 18 Octombrie 1911.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde	24 05—24 35
" " Tisa	" " " "	23 95—24 60
" " Pesta	" " " "	23 65—24 35
" " Alba-reg.	" " " "	23 90—24 20
" " Bacica,	" " " "	23 85—24 40
Secară	" " " "	20 — — 20 50
Orz	" " " "	18 — — 18 80
Ovės	" " " "	19 10 — 19 90
Porumb	" " " "	19 30 — 19 40
Rapiță.	" " " "	— — — —
Slănină (elisă)	" " " "	145 — 147 —
Untură de porc B.-Pesta	" " " "	161 — 162 —

Bursa de București.

Cursul din 18 Octombrie 1911.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei 102 1/2
" " " 274 " " 1890, 4%	" "	97 —
" " " 180 " " 1898, 4%	" "	94 1/4
" " " convertită din 1905, 4%	" "	92 70
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	" "	101 25
" " " " " " " " " " " " " " " "	" "	95 30
" " " " " " " " " " " " " " " "	" "	109 1/4
" " " " " " " " " " " " " " " "	" "	96 85

„LUNCANA”, institut financiar, societate pe acții
în Marghita.

PROVOCARE.

On. proprietari ai coalelor provizorii de sub numerii înșirați mai jos (în paranteze nrii acțiilor) sunt provocați prin aceasta a-și achita restanțele din valoarea acțiilor optate la institutul nostru cât mai în grabă, căci în caz contrar își vor pierde sumele plătite deja, conform §-lui 95 din statute.

Nrii 51 (137—141) 82 (247—248), 95 331—340), 101 357—358) 116 (426—435), 136 (562—563), 141 (679—680), 173 (683—687), 181 (890—891), 219 (808—809), 228 (880—888) și 239 (1191—1195).

(1—3)

Direcțiunea.

Drepturile, datorințele și răspundabilitatea

membriilor din direcțiune

și

Drepturile, datorințele și răspundabilitatea

comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos.

directorul revistei „Magyar Pénzügy”

traduceri autorizate de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina”.

Se pot comanda la traducător în Sibiiu sau la Librăria arhiepiscopială din Sibiiu, cea dintâi cu prețul de K 3.—, iar cea din urmă cu prețul de K 1.50.